

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

İlahiyat Fakültesi

Ders İzlenesi

Ders Kodu : 181118062 / 181138046
Ders Adı : Günümüz Kelam Problemleri
Öğretim Elemanı : Doç. Dr. Hüseyin MARAZ
E-Posta : huseyin.maraz@ogu.edu.tr
Görüşme Gün ve Saatleri : Çarşamba 10:00-12:00 ve 14:00-16:00
Ofis : İlahiyat Fakültesi 1. Kat ... no'lu oda

Ders Hakkında
Dönem : VIII
Gün ve Saat : Salı/13:00-14:00 / 15:00 16:00
Kredi/AKTS : 2/3
Eğitim Dili : Türkçe
Öğretim Türü : Yüz yüze
Derslik : Derslik 13-14
Ders Türü : Seçmeli

Önkoşul Dersleri (Ders Bilgi Paketine göre düzenleyiniz.)

Dersin Amacı (Ders Bilgi Paketine göre düzenleyiniz.)

Bu dersle öğrencinin günümüzde itikadî açıdan problem teşkil eden konular hakkında fikir sahibi olması ve bunların cevap ve çözümleri hakkında bilgi sahibi olması amaçlanmaktadır.

Dersin Öğrenim Çıktıları (Ders Bilgi Paketine göre düzenleyiniz.)

Dersin Öğrenim Çıktıları		Yeterlilik Türü (Bilgi/Beceri/Yetkinlik)	Ölçme Yöntemleri**
1	Günümüzde İslâm itikadî açısından problem teşkil eden konular hakkında yeterli düzeyde bilgi sahibi olur.	Bilgi	Sözlü
2	Bu problemlerle ilgili konuların, fikir akımlarının ve teorilerin ortaya çıkışları ve tarihsel süreç içerisinde aldıkları şekilleri tanımlar.	Bilgi	Sunum
3	Onların İslâm itikadına ters düşen yanlarını tespit ve analiz edebilir.	Beceri	Sınav
4	Bu problemler karşısında İslâm dininin temel kaynak ve dinamiklerinden yararlanarak bunların çözümünde doğru ve günümüz için geçerli olabilecek cevaplar geliştirebilme yetisi kazanır.	Yetkinlik	Sözlü
5	Bu problemlere İslâm dünyasında geçmişte ve günümüzde ne gibi cevaplar verildiğini öğrenir ve aynı zamanda bu cevapları bir iç-kritiğe tâbi tutarak kuvvetli ve zayıf yönlerini tespit eder.	Yetkinlik	Sözlü
6	Ateizm, materyalizm ve pozitivism gibi din karşıtı akımların temel tezlerini tanımlar, bunlara karşı dinin nasıl bir duruşa sahip olması gerektiğini tartışır.	Beceri	Sınav

**Sınav, Sözlü Sınav, Ödev, Rapor, Makale İnceleme, Sunum, Proje vb.

7	Günümüzde yaşanan sosyal hayatın temel özelliklerini kavrayarak inanç noktasında ortaya çıkardığı problemlere İslâmi tez ve öneriler üretebilme mekanizmasına sahip olur.	Bilgi	İnceleme
8	Toplumsal düzeni ve ahlâkı olumsuz yönde etkileyen akımların gerisindeki felsefi, psikolojik ve sosyolojik altyapının farkında olarak bunların topluma olan zararlarını önleme noktasında ne gibi öneriler sunulabileceğini tartışır.	Yetkinlik	Makale İnceleme
9	Problemlere hissî değil, objektif, eleştirel ve bütüncül bir tarzda bakar.	Beceri	Sözlü
10	İleride İslâm itikadının karşısına problem olarak çıkabilecek durumlara karşı uyanık olur ve bunlara cevap ve çözüm üretme refleksi kazanır.	Yetkinlik	Sınav

Ders Kaynakları

Temel Ders Kitabı: Mehmet Evkuran-Harun Çağlayan, Günümüz Kelam Problemleri, Bilay Yay.2021.

- Temel Yeşilyurt, Çağdaş İnanç Problemleri, Ankara, 2015.
- Necip Taylan, Düşünce Tarihinde Tanrı Sorunu, İstanbul, 2015.
- İbrahim Coşkun, Ateizm ve İslam, Ankara, 2011.
- Aydın Topaloğlu, Ateizm ve Eleştirisi, Ankara,2004.
- Mehmet Bulğen-Enis Doko, Güncel Kelam Tartışmaları, İstanbul, 2014.

Yardımcı Kaynaklar:

- Caner Taslaman, Terörün ve Cihadın Retoriği, İstanbul, 2007.
- Yümni Sezen, Çağdaşlaşma, Yabancılaşma ve Kimlik, İstanbul, 2002.
- Adnan Bülent Baloğlu, Son Hurafe Deizm, DİB Yay., 2021.
- Mehmet Bulğen, Yapay Zeka ve İslam, Timaş Akademi, 2025.
- Seyithan Can, Transhümanizm ve İnançın Geleceği, Tezkire, 2022.
- Caner Taslaman, Evrim Teorisi Felsefe ve Tanrı, İstanbul Yay., 2016.
- Hanefi Özcan, Maturidi'de Dini Çoğulculuk, MÜİKFV Yay., 2013.
- Adnan Bülent Baloğlu, İslam ve Reenkarnasyon, Bilge Kültür Yay., 2016.

Ders Politikaları (Dersinize göre güncelleyiniz.)

- **Ders Süresi ve İşleyişi:** Ders toplamda 3 saat sürecek şekilde planlanmıştır ve 1 saatlik iki blok halinde işlenecektir. Bloklar arasında 15 dakikalık bir ara verilecektir.
- **Dijital Araçların Kullanımı:** Ders sırasında cep telefonu, tablet, dizüstü bilgisayar, ses kaydedici, kamera, video kamera vb. kişisel elektronik/dijital cihazlarla dersin herhangi bir bölümünü kaydedemezsiniz.
- **Devam Durumu:** Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği 16. Madde gereği “Öğrenci, teorik ders çalışmalarının %70’ine, laboratuvar ve uygulama çalışmalarının %80’ine devam etmek zorundadır. Öğrencilerin derslere devamları, dersi veren öğretim elemanı tarafından izlenir. İlgili yönetim kurulu ile görevlendirilen öğrenciler, izinli sayılır. Sağlık raporu, derslere devam yükümlülüğünü kaldırmaz.” Dersi DZ notu dışında tekrar etmek zorunda olan öğrencilerin devam zorunluluğu bulunmamaktadır.
- **Öğrenci Merkezli Öğrenme:** Ders, öğrenci merkezli bir yaklaşımla yürütülecektir. Bu kapsamda öğrencilerin aktif katılımı desteklenecek, öğrenme sürecine dair sorumluluk almaları beklenecek ve ders sürecine dair geri bildirimleri alınacaktır.
- **Engelli Öğrenci Desteği:** Sizin için engel oluşturabilecek durumlarla (görme, işitme vb.) ilgili olarak doğrudan benimle iletişime geçebilirsiniz. Bunun yanı sıra, engelli öğrencilerimizin karşılaşacağı zorlukları en aza indirmek ve engelleri ortadan kaldırmak amacıyla bir Engelli Öğrenci Birimi bulunmaktadır. Durumunuzla ilgili olarak bu birimle iletişim kurmalısınız. Birimin web sayfasına erişmek için [tıklayın](#).
- **Sözlü ve Yazılı İletişim Etiği:** Sınıf tartışmaları sırasında birbirinize saygı göstererek ve nefret söylemi kullanmadan yorumlar yapabilirsiniz. Yazılı iletişimde de bu kurallara uyanız, kopya çekme ve intihal konusunda son derece hassas olmanız gerekmektedir. Sunularınızda veya yazılı ödevlerinizde herhangi bir kaynağı kullanırken yazarları ve web materyallerini referans göstermeyi unutmayın.
- **Grup Çalışmaları ve Ekip Çalışması Etiği:** Grup çalışmaları sırasında tüm öğrencilerin eşit katılım göstermesi ve iş birliği içinde çalışması beklenmektedir. Grup içinde herhangi bir anlaşmazlık yaşanması durumunda, bu anlaşmazlık öncelikle grup üyeleri arasında çözülmeye çalışılmalıdır. Eğer sorun çözülemiyorsa, durum derhal öğretim elemanına bildirilmelidir. Anlaşmazlıkların çözülmemesi ve grup çalışmasının sekteye uğraması durumunda, tüm grup üyelerinin notlarında belirli bir oranda kesinti yapılabilir. Bu tür durumlar, grup üyelerinin sorumluluk paylaşımı ve iş birliği becerileri doğrultusunda değerlendirilecektir.
- **Ödev Teslimi:** Özellikle vize sonrası ek puan talebinde bulunan öğrenciler için ekstra ödev seçenekleri sunulabilir. Bu ödevler, öğretim elemanı tarafından belirlenecek bir konu çerçevesinde hazırlanmalı ve yine ESOGÜ UZEM üzerinden belirtilen süre içerisinde teslim edilmelidir. Ödevlere ilişkin detaylar ve

değerlendirme süreci ESOGÜ UZEM üzerinden ödev için ayrılan bölümde verilecektir.

Haftalık Ders İçeriği

Hafta	Konu Başlığı	İlgili Kaynaklar	Öğrenci İş Yükü
03-07 Şubat	<u>Ders Hakkında Genel Bilgilendirme ve Giriş</u>	Mehmet Bulğen-Enis Doko, Güncel Kelam Tartışmaları, İstanbul, 2014.	Kelam ilmi, işlevi ve önemi üzerine okumalar yapılmalı.
10-14 Şubat	<u>Kelâm ilmi açısından problem olan hususlar</u>	Mehmet Evkuran-Harun Çağlayan, Günümüz Kelam Problemleri, Bilay Yay.2021.	Kelam ilminin mütekaddimun müteahhirun ve dönem yöntem analizleri yapılmalı
17-21 Şubat	<u>Kelâm ilminin ontoloji ve epistemoloji anlayışının kelâmî problemlere ve çözümlerine etkisi</u>	Temel Yeşilyurt, Çağdaş İnanç Problemleri, Ankara, 2015.	Kelam ilminin bilgi ve varlık bahislerine dair okumalar yapılmalı
24-28 Şubat	<u>İnanç ile ilgili problemler ve inkârcı akımlar (Matervalizm, Evrimcilik, Pozitivizm, Sekülerizm, Nihilizm)</u>	İbrahim Coşkun, Ateizm ve İslam, Ankara, 2011.	İnkârcı akımların geçmişten günümüze tarihsel süreci ve temel öğretileri okunmalı
03-07 Mart	<u>Teodise Problemi</u>	Necip Taylan, Düşünce Tarihinde Tanrı Sorunu, İstanbul, 2015.	Tarihi ve problematik yönleriyle kötülük olgusu araştırılmalı
10-14 Mart	<u>Ateizm ve Eleştirisi</u>	Aydın Topaloğlu, Ateizm ve Eleştirisi, Ankara,2004.	Ateizmin gelişim evresi, öğretisi ve sorunları incelenmeli
17-21 Mart	<u>Agnostisizm Deizm ve Eleştirisi</u>	Adnan Bülent Baloğlu, Son Hurafe Deizm, DİB Yay., 2021	Agnostisizm ve deizmin gelişim evresi, öğretisi ve sorunları incelenmeli
24-28 Mart	Arasınav Haftası		
31 Mart-04 Nisan	<u>Küreselleşme ve Din</u>	Yümni Sezen, Çağdaşlaşma, Yabancılaşma ve Kimlik, İstanbul, 2002.	Küreselleşme kavramının analizi yapılmalı günümüz inanç ile ilgili meselelerine yansımaları irdelenmeli
07-11 Nisan	<u>İslamofobi</u>	Temel Yeşilyurt, Çağdaş İnanç Problemleri, Ankara, 2015.	İslamofobi kavramı, kapsamı, sınırları, iddiaları ve etkisi üzerine okumalar yapılmalı
14-18 Nisan	<u>Dinî Çoğulculuk</u>	Hanefi Özcan, Maturidi'de Dini Çoğulculuk, MÜİKFV Yay., 2013.	Çoğulculuk, tesamüh, teccid kavramları ekseninde dinî anlayışların kritiği yapılmalı
21-25 Nisan	<u>Reenkarnasyon</u>	Adnan Bülent Baloğlu, İslam ve Reenkarnasyon, Bilge Kültür Yay., 2016.	İslam'ın yeniden diriliş inancı bağlamında reenkarnasyon olgusu irdelenmeli, bu inancın kökeni ve öğretilerine dair araştırmalar yapılmalı
28 Nisan-02 Mayıs	<u>Din Bilim ve Evrim</u>	Caner Taslaman, Evrim Teorisi Felsefe ve Tanrı, İstanbul Yay., 2016.	Evrin teorisinin tarihsel bağlamı, temel öğretisi, din ve bilim ile ilişkisine dair okumalar yapılmalı
05-09 Mayıs	<u>Transhümanizm Din ve İnsan</u>	Seyithan Can, Transhümanizm ve İnancın Geleceği, Tezkire, 2022.	Transhümanizm kavramının tarihi, temel iddiaları, hedefleri, fayda ve zarar analizine dair okumalar yapılmalı
12-16 Mayıs	<u>Yapay Zeka Sistemleri ve Dinin Geleceği</u>	Mehmet Bulğen, Yapay Zeka ve İslam, Timaş Akademi, 2025.	Gelişen bilim ve teknolojiyle birlikte yapay zeka kullanımının insan hayatına ve inançlarına etkisi incelenmeli
20-30 Mayıs	Final Haftası		

Ders Değerlendirme

Değerlendirme Türü	Açıklama	%
--------------------	----------	---

Ara Sınav	Ara sınav ilk yedi haftada işlenen konuları kapsayacaktır. Ara sınav yazılı/klasik değerlendirme şeklinde 3 soru üzerinden yapılacaktır.	%30
Ödev	Ara sınav ile final haftası arasında yapılacak sözlü sınavda öğrencilerin kavram analizleri ve konu içeriğine dair dönütler izlenecektir.	%20
Final	Final sınavı ara sınavdan final haftasına kadar işlenen konulardan yazılı/klasik olarak 3 sorudan oluşacaktır.	%50
Bütünleme	Bütünleme, final sınavının telafisi mahiyetinde olacak fakat klasik tarzda bir sınav yapılacaktır. Sınav üç sorudan oluşacaktır.	
		Toplam 100
Harf Notu	AA: / BA: / BB: / CB: / CC: / DC: / DD:	

AKTS - İş Yüğü Tablosu

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Ders Süresi (Sınav Haftası Dahil Haftalık Toplam Ders Saati)	14	2	28
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Tekrar, Pekiştirme, Ön Çalışma vb.)	14	2	28
Ödev			
Kısa Sınav			
Kısa Sınav Hazırlık			
Sözlü Sınav	1	10	10
Sözlü Sınav Hazırlık			
Rapor (Hazırlık ve Sunum Süresi Dahil)			
Proje (Hazırlık ve Sunum Süresi Dahil)			
Sunum (Hazırlık Süresi Dahil)			
Ara Sınav	1	1	1
Ara Sınav Hazırlık	1	10	10
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	1	1
Yarıyıl Sonu Sınavı Hazırlık	1	14	14
		Toplam İş Yüğü	92
		Toplam İş Yüğü / 30	3.02
		Dersin AKTS Kredisi	3